

VLAAMSE COMMISSIE ONROEREND ERFGOED

ADVIES VCOE 2017|058 VAN 19 OKTOBER 2017

OVER DE VOORLOPIGE GEHELE OPHEFFING VAN DE BESCHERMING ALS MONUMENT EN ALS DORPSGEZICHT VAN DE JOSEPHINEHOEVE EN OMGEVING IN VOEREN, NAAR AANLEIDING VAN DE ADVIESVRAAG VAN MINISTER GEERT BOURGEOIS VAN 14 SEPTEMBER 2017

De Vlaamse Commissie Onroerend Erfgoed, rechtsgeldig samengesteld, brengt op 19 oktober 2017 volgend advies uit:

1. De VCOE ontving op 14 september 2017 een adviesvraag van Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering en minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed over de voorlopige gehele opheffing van de bescherming als monument en als dorpsgezicht van de Josephinehoeve en omgeving in Voeren. De VCOE spreekt zich in voorliggend advies uit over de documenten in het kader van de bescherming met name (a) het ministeriële besluit tot voorlopige opheffing van de bescherming, (b) de fotoregistratie, (c) het afbakeningsplan en (d) het inhoudelijk dossier.
2. Artikel 1 van het ministerieel besluit legt de voorlopige gehele opheffing vast van het ministerieel besluit van 18 juli 1980, houdende de bescherming als monument van de boerenwoning en als dorpsgezicht van het erf met het hoevecomplex van de Josephinehoeve.

De commissie stelt vast dat de gehele opheffing steunt op artikel 6.2.1, 1° van het Onroerenderfgoeddecreet: *“de erfgoedwaarden van het beschermde goed zijn onherstelbaar aangetast of verloren gegaan”*. Het inhoudelijk dossier verduidelijkt dat de Josephinehoeve op het moment van de bescherming reeds in een toestand verkeerde waarin onderhoud noodzakelijk was. Een jaar na de bescherming stortte het boerenhuis is. Sindsdien raakte het hoevecomplex volledig in verval.

3. Artikel 2 van het ministerieel besluit somt de kadastrale percelen op van de op te heffen beschermingen en verwijst naar het afbakeningsplan en de fotoregistratie die als bijlagen bij het opheffingsbesluit worden gevoegd.
4. Artikel 3 verwijst naar de erfgoedwaarden die verloren zijn gegaan, met name de architecturale en de historische waarde.

De commissie stelt op basis van het inhoudelijk dossier vast dat het boerenhuis en het poortgebouw zich momenteel in een ruïneuze toestand bevinden en dat de visuele eenheid en de beeldwaarde van de hoevesite zijn aangetast. Het inhoudelijk dossier verduidelijkt dat het weide- en boomgaardperceel achter het erf door de partiële bewaring en vervallen toestand van de hoevegebouwen niet meer bijdraagt tot de visuele kwaliteit van het dorpsgezicht: *‘Dit perceel bezit geen intrinsieke erfgoedwaarde.’* De commissie erkent aldus het verlies van erfgoedwaarden en meent dat de opheffing van de bescherming als monument en van de bescherming als dorpsgezicht gerechtvaardigd zijn.

5. De commissie stelt vast dat in het inhoudelijk dossier een beheersvisie voor het betrokken onroerend goed werd opgenomen. Daarin wordt aangegeven dat, omwille van de documentaire waarde van de bouwkundige resten, voorafgaand aan de opheffing van de beschermingen een bouwhistorische opname dient te gebeuren van de resten van het boerenhuis en het poortgebouw. Het inhoudelijk dossier verduidelijkt dat een bouwhistorische opname een

fotografische opname, een beschrijving van de bouwkundige resten en een vastlegging in opmetings- of documentatietekeningen omvat.

De commissie merkt op dat deze beheersvisie niet werd opgenomen in het opheffingsbesluit. Het is voor de commissie aldus onduidelijk in hoeverre de bouwhistorische opname een aanbeveling dan wel een verplichting betreft. De commissie vraagt dit verder te verduidelijken.

6. Op basis van bovenstaande argumentatie en opmerkingen geeft de commissie een gunstig advies voor de voorlopige gehele opheffing van het ministerieel besluit van 18 juli 1980 houdende de bescherming als monument en als dorpsgezicht van de Josephinehoeve in Voeren.

Namens de Vlaamse Commissie Onroerend Erfgoed,

Michiel Deweydt
Voorzitter